

Sociale psychologie (B001313)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 3.0 **Studietijd 90 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2)	Nederlands	Gent	hoorcollege werkcollege

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Van Hiel, Alain	PP07	Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodssessie
Bachelor of Laws in de rechten	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Groepsprestaties, sociale cognitie, sociale beïnvloeding, sociale relaties, multiculturele samenleving, duurzaamheid, rechtspsychologie

Situering

Kennismaking met empirisch sociaal-psychologisch onderzoek dat relevant is voor de studie van het recht en de rechtsbeoefening
Inleidend overzicht van theorievorming over sociale perceptie, sociale beïnvloeding, interpersoonlijke relaties en rechtspsychologie

Inhoud

Inleiding

- Inleiding: de mens is een sociaal dier
- Sociale psychologie: definitie en verwante disciplines
- De geschiedenis van de sociale psychologie
- Sociale psychologie in de 21ste eeuw

Onderzoeksmethoden

- De ontwikkeling van hypothesen
- Het operationaliseren van sociaalpsychologische variabelen
- Ideeën testen: onderzoeksplannen
- Ethiek en waarden in de sociale psychologie

Sociale perceptie

- Het ruwe materiaal van de eerste indruk
- Attributie
- Informatie integratie
- Confirmatievertekening: van impressies naar de realiteit

Sociale beïnvloeding

- Automatische sociale beïnvloeding
- Conformiteit
- Instemmen
- Gehoorzaamheid

Agressie

- Wat is agressie?
- De oorsprong van agressie
- Sociaalpsychologische theorieën van agressie
- De invloed van geweldmedia
- Geweld dichtbij

De sociaalpsychologische basis van groepen

- Kenmerken van groepen
- Groepsstructuur
- Macht en leiderschap
- De aanwezigheid van andere groepen

Groepsprestaties

- Collectieve processen
- Onenigheid en verschillende opinies
- Prestaties in kleine, taakgerichte groepen
- Groepsdenken: het perspectief verliezen

De multiculturele samenleving

- Diversiteit
- Interetnisch contact vermindert vooroordelen
- Problemen met interetnisch contact
- Samenleven in de school en op het werk
- Goedebedoelde maatregelen, media, wetten en regels

Duurzaamheid

- Eigenbelang of rekening houden met anderen?
- Ecologisch handelen
- Conflicten oplossen
- Hebben of zijn?

De rechterlijke wereld

- De selectie van de jury
- Het proces
- Beraadslaging door de jury
- Bestrafing

Begincompetenties

Eindtermen van het middelbaar onderwijs

Eindcompetenties

- 1 Kennis hebben van en inzicht hebben in de basisprincipes en begrippen van de sociale psychologie.
- 2 Kennis en inzicht hebben in de positie van de mens binnen zijn interpersoonlijke, sociale en culturele context.
- 3 Bewust zijn van het evolutief karakter en de sociaal-culturele gebondenheid van rechtsregels. Bewust zijn dat alle regels – formeel en informeel – sterk beïnvloed worden door culturele normen, maar ook door normen in specifieke groepen.
- 4 Inzicht hebben in de betekenis van de sociaalpsychologische factoren die het recht beïnvloeden, vorm geven en/of ondersteunen.
- 5 Inzicht hebben in het feit dat rechtsregels door mensen worden toegepast en er typisch (sociaal)psychologische vertekeningen en invloeden op de toepassing van objectieve regels optreden.
- 6 Bereid zijn de eigen kennis uit te breiden buiten de grenzen van de rechtswetenschap.
- 7 Obstakels van samenwerking binnen groepen kunnen identificeren.
- 8 Bewust zijn dat men moet samenwerken in groepen en dat het moeilijk is om expertises te bundelen.
- 9 Open staan voor de creatieve inzet van het recht als instrument van maatschappelijke ordening, met zin voor pluralisme, diversiteit en

verdraagzaamheid.

10 Inzicht hebben in diversiteitsvraagstukken.

11 Inzicht hebben in de individuele en contextuele basis van ecologisch handelen en duurzaamheid.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcolleges met videodemonstraties van onderzoek en/of duidelijke illustraties van concepten. In de lessen wordt ingegaan op crossculturele verschillen van de behandelde fenomenen. Het hoofdstuk agressie gaat expliciet in op criminaliteit en delinquentie en de effectiviteit van straffen. Het hoofdstuk rechtspsychologie bevat een analyse van fouten die aan de basis van rechterlijke dwalingen liggen, zoals fouten van getuigen, valse bekentenissen, enz.

Digitale werkcolleges over 1. Gehoorzaamheid en Milgram, 2. Agressie, 3. hoe voelt het om te worden gediscrimineerd? Videomateriaal over de methode van Jane Elliot.

Lesopnames telkens een week beschikbaar en op het einde van de lessenreeks permanent beschikbaar.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Sociale Psychologie (4de Editie). Academia Press.

Richtprijs: € 70

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Van Hiel, A. & Roets, A.

Aantal pagina's : 720

Oudst bruikbare editie : Editie 4

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : eenmalig

Gebruik en levensduur na de opleiding : af en toe

Referenties

Caspi, A., McClay, J., Moffitt, T. E., Mill, J., Martin, J., Craig, I. W., et al. (2002).

Role of genotype in the cycle of violence in maltreated children. *Science*, 297 (5582), 851-854.

Gawronski, B. (Ed.). (2026). *Advances in Experimental Social Psychology* (Vol. 73). Elsevier.

Gilbert, D. T., Fiske, S. T., Finkel, E. J., & Mendes, W. B. (Eds.). (2025). *The handbook of social psychology*, (6th ed.). Situational Press. <https://doi.org/10.70400/NYKH3013>

Üskül, A. K. & van Zomeren, M. (Eds.) (2026). *European Review of Social Psychology* (Vol 37). Taylor & Francis.

van Koppen, P.J., & de Keijser, J. W. (2017). *Routes van het recht: Over de rechtspsychologie*. Den Haag: Boom Juridische Uitgevers.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- Tijdens de pauzes en voor of na de les
- Interactieve ondersteuning via Ufora (documentatie, demonstraties, feedback).
- Vast spreekuur bij Dries Bostyn: maandag van 10 u. tot 12u

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- De meerkeuzevragen en open vragen peilen naar kennis en toepassing van de verworvenkennis in nieuwe situaties.

Eindscoreberekening

- 50% meerkeuzevragen
- 50% open vragen

Faciliteiten voor werkstudenten

studiebegeleiding

- Interactieve ondersteuning via UFORA (documentatie, demonstraties, feedback).
- Vast spreekuur bij Dries Bostyn: maandag van 10 u. tot 12u